

VANUIT VOGELPERSPECTIEF

Ik ben pas sinds 2021 medewerker bij NWG De Kerkuil, maar ben onmiddellijk in vervoering geraakt door de Bruine Kiekendieven. Rond mijn woonst in Houtem merkte ik toen dat er enkele koppels actief waren. Ik kon meteen enkele percelen aanduiden waar ik nestbouwende kiekendieven zag. Eind juni kwam dan het moment waarop de nesten exact gelokaliseerd moesten worden om te checken hoe oud de jongen waren en zo te bepalen of het nest beschermd zou moeten worden of niet. Ik merkte al snel dat dit geen evidentie was. Samen met een medewerker ging ik op pad om de twee nesten effectief te lokaliseren. Het eerste vonden we relatief vlot. Met het tweede hadden we meer 'miserie'. We hadden wel een lijn, maar de diepte waarop het nest in het veld lag, was moeilijk te bepalen. We zijn er een paar uur blijven proberen, maar zonder resultaat. Toen zeiden we al tegen elkaar: "Als we dit met de drone konden doen, dan hadden we ze meteen".

In 2022 was het dan zover. Onze projectcoördinator had een compacte drone getest en had hier enkel positieve ervaringen mee! Hij liet de beelden op een medewerkersvergadering zien en legde uit hoe snel hij nesten op die manier kon vinden. Vanuit de werkgroep werd beslist om enkele exemplaren van deze 'DJI Mini 2'-drone aan te kopen; een-tje voor elke zone binnen ons werkingsgebied. Onder de kiekendiefmedewerkers werden kandidaten gezocht om te vliegen en ik gaf mij op. Voor we met de drone het veld in trokken, kregen we een uitgebreide

theoretische opleiding over het gebruik en maakten we uiteraard eerst praktijktestvluchten. Enkele weken later was het tijd voor onze eerste 'echte' vlucht. Spannend!

Vliegmethode

Net zoals vroeger, bepalen we eerst nog altijd de lijn. Dit wil zeggen dat we vanuit het punt van observatie een element in het landschap zoeken dat in het verlengde van het nest ligt, bijvoorbeeld een gebouw of een boom. Deze lijn vliegen we dan af met de drone. We gaan steeds met minimum twee medewerkers op verkenning. De piloot heeft de focus op zijn scherm, terwijl de andere medewerker het veld observeert en kijkt hoe de kiekendieven reageren. De ene kiekendief is de andere niet en kan al agressiever reageren, terwijl zijn soortgenoot eerder apathisch naar de drone kijkt.

We hanteren steeds een hoogte van 25 à 30 meter. Als het goed is, dan zie je vanop die afstand een mooi rond gat in de gerst of tarwe opduiken. In gras en riet is deze zoekactie moeilijker, maar het lukt ook. Eens het gat gevonden is, vliegen we door tot boven het nest en richten de camera volledig naar beneden. Hoewel we op grote hoogte hangen, kunnen we voldoende inzoomen om te kijken hoeveel eieren of pulli op het nest aanwezig zijn. In sommige gevallen blijft het vrouwtje gewoon op het nest zitten. We nemen tevens een foto pal boven het nest om zo later via de PC de coördinaten op te halen.

Tijdsbesparend

Eens we de lijn hebben, kunnen we heel wat tijd besparen. In veel gevallen hangen we binnen de minuut al boven het nest. Even kort filmen, een foto nemen en we kunnen al terug naar de kant vliegen. Daar roepen we via onze app de beelden op en kijken we hoeveel pulli er zijn of hoeveel 'eieren er in het mandje liggen'. Op een avond kunnen we op die manier een stuk of 7 à 8 locaties controleren, terwijl we maximum twee nesten konden vinden toen we fysiek het veld in moesten.

Verstoring

Voor de kiekendieven zelf is er duidelijk ook minder stress: voor hen maakt het een groot verschil uit als een mens naar het nest gaat kijken of als een drone er even over vliegt. We merken dat de vrouwtjes soms gewoon op het nest blijven zitten. Als ze dan toch al van het nest opvliegen, zien we steeds dat ze snel opnieuw

landen eens de drone weg is. Je zou kunnen denken dat ze de drone als het ware als een roofvogel zien die overvliegt. Is de 'droneroofvogel' weg, dan is het gevaar ook onmiddellijk geweken en keert de rust terug. Een bijkomend voordeel is dat we ook geen sporen meer nalaten in het veld; sporen die eventueel gebruikt zouden kunnen worden door predatoren zoals vossen die dan het nest leegroven.

Bescherming

Vanuit de lucht kunnen we de leeftijd van de jongen goed inschatten. Zien we dat de jongen bijvoorbeeld nog drie weken nodig hebben om uit te vliegen, maar dat het dorsseizoen voor de deur staat, dan kunnen we de coördinaten intikken in een applicatie. En zo kunnen we, na afspraken met de landbouwer, naar het nest toe wandelen om het af te bakenen met bamboestokken. Vanop grote hoogte is het ook perfect mogelijk om na te gaan op de beelden

of er al dan niet een persoon, een vos of een ree door het veld heeft gelopen. Het gebeurt geregeld dat we een vos tegenkomen in het veld, al dan niet op zoek naar een rustplekje.

Expertise

Drones worden steeds populairder en veel gezinnen of jongeren hebben al een drone in huis. We willen hier graag nog even het volgende benadrukken: volgens artikel 12 van het soortenbesluit van de Vlaamse Overheid is het strafbaar om beschermde soorten te verstoren tijdens het broedseizoen indien de actie niet kan gezien worden als een nestbeschermingsactie door een bevoegde instantie met de nodige expertise. Ook kan de drone schade oplopen als de piloot het gedrag van de vogels niet kent/kan interpreteren, of nog erger, kan de vogel gewond raken met zelfs de dood tot gevolg.

Jelle Maeyaert

